

se de două ori în săptămână:
Joi-a și Dominec'a.

Pretul de prenumerațiune:
anul întregu . . . 6 fl. v. a.
dimetate de anu . . . 3 fl. v. a.
patrarin de anu . . . 1 fl. 50 cr.

Pretul pentru Românii și străinătate:
anul întregu . . . 9 fl. v. a.
dimetate de anu . . . 4 fl. 50 cr.

LUMINA.

Pentru sala de lectură
Correspondențele și banii de prenumerațiune se adresează de a dreptul: Redacțiunei „Lumina” în Aradu, cancelari'a episcopescă.

Pentru publicațiunile de trei ori, ce conțin cam 150 de cuvinte (spațiu de 20 sîr garmond) tacs'a e 3 fl.; până la 220 de cuvinte 4 fl., éra mai sus 5 fl., întielegendu-se într' aceste sume și timbrulu. — Pretulu publicațiuniloru se se anticipe.

Fóia bisericésca, scolastica, literaria și economica.

Organu oficiale alu eparchiei romane gr. or. aradane.

Invitare de prenumerațiune

la

„L U M I N ' A”,

fóia bisericésca, scolastica, literaria și economica.

Organu oficiale alu eparchiei romane gr. or. aradane.

Cu prim'a ianuarie 1873. „Lumin'a” intra în alu doilea anu alu esistintiei sale.

Condițiunile de prenumerațiune remanu totu celea din vîntea foi.

Este cu scopu ca parintii protopopi și dd. inspectori primésca a supra-le scin'a de colectanti ai prenumerațiuniloru, fiindu că așa potu se tiena mai bine în evitatie publicitatea ce se dá ordinatiuniloru consistoriali în spectivile lor suere de activitate.

Éra pentru acei domni prenumeratori, cari vreu se adreseze redacțiunei de a dreptulu, alaturaramu la numerulu 29. epistóle de prenumerațiune.

Rogámu pre dd. prenumerați a însemná cátu se pte de legibilu numele și post'a ultima.

Necesitatea ce are fie-care oficiu și fie-care manú or. de Statutulu Organicu, ne-a îndemnatu se omitemu tiparirea lui. Dar acum vedemu că tipografi'a care despunemu, este mai mica de cátu se aiba atâtea ere, ca se putému tipari și statutulu separat, și foi'a apăra; lipsescu i și mai vertos u. Deci nu remasé altu spediinte, de cátu se tiparimu Statutulu în fóia, și dintr' is'a ilu vom retipari și în brosiura. Pentru aceea. acești imeri ai foi nóstre, în cari apare Statutulu, îi trimitemu o. prenumerați din anulu espiratu. Socotimu cá tiparea în fóia va fi bine venita, ca se se póta legá împreună cu ceia lalti numeri spre a nu se perde asia usioru. ra celoru ce dorescu se aiba Statutulu în brosiura, ilu om retipari cum diseram, și vom spune pretulu. — Totlata însemnámu că noi tiparimu Statutulu de dupa teslu autenticu.

Aradu 6. ianuarie. 1873.

Redacțiunea.

Ceva despre invetiamentulu nostru nattonalu.

Celu mai înaltu principiu alu educatiunei este desceptarea teriloru spirituale, date invetiaceului delanatura, și îndreptarea acestor'a spre totu ce este bunu, nobilu și frumosu, manendu din acestu principu se întielege că invetiatoriulu bue se fie nu numai pregatitu dar și chiamatu spre a implini misiunea sa sublima facia cu invetiacei sei, și celu fora chiamare și zelu, se va asemená unui popuri și frunze multe, dar fora de fructu; și

óre invetiatorii nostri confesiunali au pregatire și chiamare la misiunea lor? marturisescu sinceru, că invetiatorii dela satele nóstre — pricepu preparandii — cea mai mare parte ar avé destula pregatire și chiamare și în asta privintia potu emulá liberu cu invetiatorii dela scólele elementari esiti din preparandiele altoru natiuni neortodosse, deci invetiamentulu nostru nationalu din cauza că nu am avé cine-lu propune anca nu ar regresá, cum eugeta multi, dar, Dómné! ce póte face insusi celu mai aptu invetiatoriu, candu elu în cele mai multe locuri nu este mai bine remuneratu de cátu naimitulu de di, și puterile lui se obosescu pe di ce merge prin etern'a lupta pentru castigarea panei de tóte dilele? în astfeliu de stare barbatia lui negresitu se frange sub sarcin'a neajunsuriloru materiali; necurmat'a lui grige pentru sustienere ilu face fora de voia; și-i umple inim'a de superare asup'r'a acelor'a, cari i prescriu reguli peste reguli dar de amar'a lui sórte nu se ingrigescu.

Am disu se pricepa cei dela sínóde că invetiamentulu nostru nationalu nu póte prinde altu sboru pana atunei, ce se va afla espediintele celu mai potrivit de a se îmbunetati cumva salariile invetiatoriloru nostri confesiunali peste totu, séu celu putienu în locurile cele mai nefavorite ale diecesei cum sunt d. e. și partile nóstre dela Crisiulu repede, Beiusiu, Lunca etc. unde ar destulu și ace'a déca s'ar poté inchiá de nou dupa recentiele timpului de acum'a contractele inchiate pe aio de guvernulu la anulu 1852 séu spre scopulu ajutorari invetiatoriloru lipsiti s'ar esoperá unu ajutoriu dela stat, séu în casu de necesitate chiar si din fondulu eparchialu déca voimu a face unu pasiu catra lumina căci marturisim: cumca poporulu nostru n'au ajunsu pretotinden la acelu gradu alu culturei, ca insusi se se ingrigésca de sórtea aceluia pre care ilu platesce nemedilocitu di pung'a sa macar-că si singuru poporulu sentiesce lipsă acést'a.

Spre a ilustrá cum este pe la noi remunerata trud' aceluia, care e chiamatu a propaga cultur'a între popor și a educá generatiunea venitoria, espunu aci salariul invetiatoriului nostru confesiunali din comun'a Botean care este:

In bani gat'a . . . 24 fl. v. a,
In naturale 8 cubule de secara.
12 care de lemne.

(Postimu a pune în paralelu acésta dotatiune cu placursorelui comunale, totu din acea comuna, care este:

In bani . . . 45 fl. v. a.
In naturale 12 cubule de grau.

incaltimentu, 15 care de lemne, și 50 fontu de sare.)

Intrebu pre o. cetitoriu de ar aruncá sórtea în numit'a comuna pre celu mai aptu invetiatoriu, óre descu ragiarea și desperarea nu i va innecá activitatea ca si gerulu de iérna sementia cea mai buna? în rondulu acest

comune asiu puté insirá si altele, dar credú cã va fi destulu pentru de-a atrage atentiunea celoru competinti a supr'a causei de sub intrebare, si incheiu cu acea vóce adresata catra invetiatorii nostri din locurile mai slabe, cã fiindu noi patruusi de cea mai curata iubire catra natiunea nóstra, in mediloculu suferintieloru grele se nu obosimu la chiamarea nóstra, ci cu rebdare se acceptãmu ór'a mantuirei,

Iosifu Ves'a,
preotu, inspect. de scóle.

Invetiatoriloru la anulu nou.

De câtu limb'a romanéscã
Se n'o cultivãmu
Mai voimu ca se rosiescã
Tierên'a ce o calcãmu!

G. SIONU.

Tóte popórale se intrecu in promovarea sciintieloru si a culturei. Si óre noi romanii ce facemu? Cum stãmu? Nu facemu nimica; noi stãmu locului!

N'avemu de ce se ni ascundemu slabitiunea. Morbulu de care patimimu, debue descoperitu; si spre a ne vindecã de elu, cauta se intrebuintiamu medicamentulu necesariu.

Nici o natiune de pre faci'a pamentului n'a suferitu atâte lovituri si torturi, câte natiunea romana, si, o Dómné! tu n'ai lasat'o se péra! Inse pocalulu suferintieloru nóstre inca nu e plinu. Noi vomu avé de suferitu inca multe, si esistinti'a nóstra natiunala. acum mai multu de câtu ori candu, este pusa la indoiéla; cu alte cuvinte, intrebarea este de a fi séu a nu mai fi.

Sciinti'a si cultur'a numai, ni potu salvá venitoriulu si esistinti'a nóstra. Si noi romanii cauta se marturisimu cu durere cã avemu pucine arme de acestea.

De aceea mi iéu libertate a me adresá catra stimatii mei colegi si frati invetiatori, dicendu-le: „Uniti-ve in cugetu, uniti-ve 'n simtiri,“ si „se dãmu mana cu mana cei cu inima romana“, se nisuimu cu puteri unite a dá dulcei nóstre natiuni o generatiune culta si bine educata, aretandu-i calea pre care se devina lastari folositori natiunei nóstre celei atâtu de atacate in decursulu atãtoru secle. Deci, pentru Ddieu si pentru natiune, se parasimu, si se inmormentãmu nepesarea si indiferentismulu, se lucrãmu pentru naintarea culturei natiunale. Se nu lasãmu pre mam'a nóstra natiune se totu planga sórtea fiiloru sei. Durere cã multi dintre filii sei, respective frati ai nostri, se facura tradatori vendura pre mam'a si pre noi, dar fratiloru nevinovati, striga resplatire miserabililoru, cari au lacomitu la unu osu de rosu, la unu blidu de linte. Multu ni-au stricatu tradatorii a lungulu secleloru, dar, frati colegi, se formãmu inim'a tinerimei ca se nu mai capete venitoriulu nici unu tradatoriu.

Trecutul a fostu alu contrariloru nostri. Presintele este alu acelor'a cari, intr'unu momentu nepriveghiatu de noi, au sciutu se intre in moscenirea prerogativelor trecutului. — Acum e rondulu la venitoriu, barem acest'a se nu ni-lu scapãmu din mana, se fie alu nostru, se fie alu natiunei!

Éca scopulu spre care trebue se nisuimu: venitoriulu nostru! Dar cum se facemu acést'a? invetiandu si luminandu tinerimea. Candu calea va fi bine luminata, atunci natiunea va merge dreptu si securu in viitoriulu seu!

Éra noi invetiatorii vom castigá atunci convingerea

si recunoscinti'a de a ni fi implinitu bine missiunea, a scosu o natiune togma din ispite spre a-i dá supren gloria, a o fi formatu natiune de modelu intre natiuni.
Nadasiu (c. Aradului) 1. jan. 1873.

Georgiu E. Bocu, docinte

Statutulu organicu

alu

Bisericii ortodoxe gr. or. romane

din

UNGARIA SI TRANSILVANIA.

Noi Franciscu Iosifu I.

din grati'a lui Dumnedieu Imperatu alu Austriei, Rege au Boemiei scl. si Rege Apostolicu alu Ungariei.

Salutarea Nóstra regésca tuturor'a, pre cari ii privese causa'a acest'a in prezentu, séu ii va privi in viitoriu.

Dupa ce in intielesulu articolului de lege alu 9-lea §. 2. de anulu 1868. s'a inarticulatu metropoli'a de sine statatúra infintiata pentru romanii greco-orientali, egalu indreptatita cu a serbiloru, precum si redicarea episcopiei ardeléne de religiune greco-orientala la archiepiscopia;

Dupa ce in intielesulu §-lui 3. alu aceluia-si articolu, ce de religiunea greco-orientala, pe langa despartirea loru in dóu provincie bisericesci, independinte un'a de alt'a, devenira indreptatiti: afacerile lor bisericesci, scolastice, si cu privire la aceste: cele fundationale, intre marginile legiloru tierii a le conduce si regulá independinte in congresele lor bisericesci, care pe langa previ'a notificare facenda Noa totu deosebitu le vor convocá din timpu in timpu respectivii metropoli; — si in intielesulu statutu teloru facute in aceste congrese si aprobate de Noi, prin organele loru proprie a le administrá si direge independinte;

Pentru esecutarea acestoru dispositiuni ale legii in câtu privese regularea afaceriloru bisericesci, scolastice si cu privire la acestea a celoru fundationale ale metropoliei greco-orientali romane, — ministrulu Nostru ungaricu de culte si instructiune publica Ni a substernutu sub titlulu de „Statutu organicu“ urmatóriele conchuse ale congresului natiunali bisericescu alu romaniloru de religiunea greco-orientala conchiamatu la Sibiu cu resolutiunea Nóstra din 14. Augustu 1868. adeca:

Dupa introducerea, ce tractéza despre coerinti'a partiloru constitutive ale provinciei bisericesci:

- I. despre parochii;
- II. despre protopresbiterate;
- III. despre monastiri;
- IV. despre eparchii;
- V. despre metropolia;

dimpreuna cu regularea afaceriloru scolari si fundationali ce se tienu de acestea, si cu organisatiunea congresului natiunali bisericescu.

Aceste conchuse la representatiunea opinativa a ministrulu Nostru ungaricu de culte si instructiune publica — le aprobãmu si le intarimu cu urmatóriele modificatiuni:

A) In punctulu I. alu despusetiuniloru generali so se desprissione dreptulu de suprema inspectiune, ce Ni compete; éra punctulu IX. se se modifice in intielesulu acél'a, cã invoirca reciproca in privinti'a constituirii sinodului comunu se face cu congresulu gr. or. serbescu.

B) In §. 6. se se tiena de cualificatiunea membriloru sinodului parochiale si majoronitate, si conformu acestei se se modifice si §§. respectivii 40. si 91.

C) Decissiunile §§-loru 13. 55. si 122. ce se referescu la afacerea scolaria, respective la a invetiamentului, sunt a se aduce in consonantia cu despusetiunile respective ale articolului de lege 38. din 1868.

D) In §§. 105. si 157. a de a se intercide acea despusetiune, conformu careia, nou-alesulu episcopu, respective metropoliu — dupa intarirea primita de la Noi — depune innaintea Nóstra juramentu de fidelitate.

E) §§. 116. 159. si 162. sunt de a se modifíca in acelu intielesu cã asesorii senatelor scolastice si episcopesci ale respectiveloru consistorie se alegu numai pentru durã periodu de alegeri la sinodu — respective la congresu

F) In §§. 151. si 156. e de a se interdice acea despuse-tiune: ca in privinti'a convocarii atatu a congresului ordinariu, catu si a celui pentru alegerea metropolitului, se ni se facea in-sciintare previa, conformu articolului 9. de lege din 1868. §. 3.

G) §-ulu 175. despre intrebuintiarea limbei romane, e de a se aduce in concordantia cu despuse-tiunea respectiva a §-lui 9. art. 9. de lege din 1868. si a art. 44. din 1868.

Conclusele compuse cu aceste modificatiuni si cu acést'a intarite de Noi, sunt urmatóriele:

Statutu organicu

alu bisericeii gr. or. romane din Ungari'a si Transilvani'a.

Dispusetiuni generali.

I. Biserica gr. or. romana din Ungari'a si Transilvani'a ca biserica autonoma, dupa dreptulu ei canonicu garantatu si prin art. de lege alu IX. din anulu 1868. — pre langa sustinerea pre inaltului dreptu de supraveghiare alu Maiestatei Sale inviolabile — si reguléza, administreza si conduce afacerile sale bisericesci, scolari si fundatiunali in tote partile si factorii ei constitutivi independinte dupa forma reprezentativa.

Statutulu organicu presinte privesce dara lu organisarea bisericeii ortodoxe romane din intrég'a provincia metropolitana din Ungari'a si Transilvani'a.

II. Elementulu acestei provincie metropolitane este: clerulu si poporulu credintiosu, éra partile constitutive ale ei sunt: 1. Parochie, 2. Protopresviterate, 3. Monastirile si 4. Eparchie.

III. Pusetiunea, ce are in biserica clerulu si poporulu provinciei metropolitane, i da dreptulu de a participa individual-minte ori prin reprezentanti la tote actiunile bisericesci, scolari si fundatiunali, si-i impune detori'a de a suportá tote greutatile, dela cari este conditiunata bunastarea bisericeii.

Fia-care parte constitutiva a metropoliei are dreptu a regulá, administrá si conduce independinte de alta parte constitutiva si-e egala afacerile sale bisericesci, scolari si fundatiunali, — si fia-care parte constitutiva mai mica, si continua actiunile sale bisericesci, scolari si fundatiunali, — in afacerile partii constitutive mai mari pana la metropolia prin reprezentantii sei.

IV. Tote actiunile partilor constitutive amintite in punctele precedenti se indeplinescu prin sínódele parochiali, protopresviterali, eparchiali, si prin congresulu nátiunálu bisericescu, (Sinodulu metropolitánu).

V. Pentru administrarea si conducerea afacerilor bisericesci, scolari si fundatiunali se va asiedia câte unu comitetu si câte o epitropia in fiecare parochia si protopresviteratu, éra in eparchia si metropolia câte unu Consistoriu.

VI. Jurisdictiunea bisericesca atatu in afacerile judetiali, catu si in cele administrative se va esercié prin scaunele protopopesci, ca instanti'a 1-a, prin consistoriele diecesane respective archidiecesanu ca instanti'a 2-a si prin consistoriulu metropolitánu ca instanti'a a 3-a.

Dispusetiuni speciali vor indicá obiectele in privinti'a caror'a cursulu instantieloru se schimbá.

VII. Spre efeptuirea vre-unei dispusetiuni, ce se face prin vre-o jurisdictiune séu autoritate bisericesca, se potu intrebuintia numai midilóce bisericesci si morale.

In casuri estraordinarie de renitintia inse, spre sustinerea ordinei bune, se póte recuira si asistintia potestategi civile.

VIII. Sus atinsele parti organice ale metropoliei se vor ingrigi de timpuriu de midilócele intelectuale si banale, cari se ceru spre ajungerea scopurilor bisericesci, scolari si fundatiunali; si in catu nu li-ar succede loru de-a poté intimpiná cheltuielile recerute nici in urm'a colecteloru facute in si afara de metropolia, — intru atát'a si-vor luá refugiu la statu spre ajutorire.

IX. Spre sustinerea unitategi dogmatice si canonice intre cele dóue metropolii, roman'a si serb'a, precum si spre aperarea intereseloru comune ale religiunei ortodoxe resaritene, se constata necesitatea unui sinodu comunu, constatatoriu din ambii metropoliti si din episcopii sufragani ai acestoru dóue metropolii.

Constituirea acestui sinodu se concrede contielegerii imprumutá cu congresulu greco-orientálu serbescu.

X. Recapitulandu cele espuse, statutulu organicu presinte tractéza dara despre urmatóriele:

1. despre parochii;
2. despre protopresviterate;
3. despre monastiri;
4. despre eparchii, si
5. despre metropolia.

Capu I. Parochi'a.

§. 1. Parochi'a ca comuna bisericesca este intrunirea crestniloru cu midilócele materiali si morali spre a sustiené un'a séu mai multe biserici, scóle si cimiterie, unulu séu mai multi preoti si invetiatori precum si cel'a laltu personaku trebuinciosu.

Astfelu de parochia se numesce matre.

§. 2. Intrunirea acelor crestini inse, cari nu sunt in stare a-si tiené parochu, scóla si cel'a laltu personalu trebuinciosu, se alatura la o parochia matre vecina sub nume de filia, avendu in afaceri bisericesci, scolari si fundatiunali asemenea drepturi si detorintie cu consotii loru din parochi'a matre.

§. 3. Déca, vre-o filia ar vre se se face parochia matre, are a petitiuná la scaunulu protopopescu documentandu, cumca e in stare a se sustiené, ca parochia matre in intielesulu §. 1.

Astfelu de cauza, dupa ascultarea parochiei matre, se substerne consistoriulu respectivu spre decisiune finala.

§. 4. Déca vre-unu strainu vré a se asiedia intr'o parochia si a se face membrulu ei, este detoriu a se legitimá inaintea sinodulu parochialu, cá este de relegea greco-orientale si numai dupa o astfelu de legitimare in decursu de 6 septemani se va bucura de incorporarea in acea parochia si de drepturile ei parochiale, dara va fi totu deodata detoriu a purtá si greutatile asemenea celor lalti parochiani locali.

§. 5. Afacerile parochiei, se indeplinescu 1. prin sinodulu parochialu, 2. prin comitetulu parochialu si a, 3 prin epitropi'a parochiala.

Art. I. Sinodulu parochialu.

§. 6. In sinodulu parochialu iéu parte toti parochianii majoreni, de sine statatori, nepetati, cari si implinescu detorintiele parochiale.

§. 7. Agendele sinodulu parochialu sunt:

1. Alegerea membrilor comitetulu parochialu.
2. Alegerea parocului, capelanulu, diaconulu, epitropiloru parochiali, profesoriloru si invetiatoriloru.
3. Esaminarea si aprobarea proiecteloru comitetulu parochialu despre edificarea, repararea séu indiestrarea bisericeii, scólei, casei parochiale, séu altoru realitati bisericesci, scolari si fundatiunale.
4. Esaminarea si aprobarea midiloceloru proiectate din partea comitetulu parochialu, pentru infintierea fonduriloru spre scopuri bisericesci, scolari si filantropice.
5. Esaminarea si aprobarea proiectulu comitetulu parochialu pentru dotatiunea parocului, capelanulu, diaconulu, profesoriloru, invetiatoriloru si celuia laltu personalu trebuinciosu.
6. Alegerea membriloru sinodulu eparchialu, si ai congresulu nationalu.
7. Priveghierea, ca comitetulu si epitropii parochiali se-si implinesca chiamarea dupa preserisele acestui statutu organicu.
8. Substernerea decisiuniloru proprie prin protopresviteru consistoriulu concerninte spre pertractare ulterioara.

§. 8. In diu'a celebrarii sinodulu parochialu are a se tiené sant'a liturgia cu chiamarea duchului santu.

§. 9. Diu'a celebrarii sinodulu parochiale impreuna cu obiectele pertractande au a se publicá in biserica cu optu dile mai nainte prin paroculu localu si a se dá de seire protopresviterulu, ca iertandu-i impregiuarile se póta luá parte si elu la sinodulu parochialu.

§. 10. Presiedintele ordinariu alu sinodulu parochialu este paroculu, éra unde statiunea acestuia este veduvita — administratorulu parochiei. Acest'a este detoriu inse a cede presidiulu protopresviterulu, déca acel'a este de fatia, in care casu densulu ocupa locul de vice-presiedinte. Fiindu parochulu, respective administratorulu impedeatu, si de cum-va in parochia sunt si alti preoti, atunci celu mai betranu in servitiu ocupa scaunulu presidialu, éra lipsindu si acest'a protopresviterulu este indreptatitu a incredintia presidiulu vre-unu preotu din alta parochia.

Presiedintele este respundictoriu pentru ordinea cea buna, este detoriu a propune obiectele spre desbatere si pertractare. Nu se póte pertractá nici unu obiectu, pre care densulu nu l'a pusu la ordinea dilei.

Membrii sinodulu inca au dreptulu de a face propuneri spriginite celu putienu de trei dintre densii, si presiedintele este indetoratu a defige ordinea pentru pertractarea loru inca in decurgerea celuia-si sinodu.

§. 11. Presiedintele are dreptulu de a disolvá sinodulu parochialu din caus'a disordinei, fiindu detoriu despre acestu casu a refero protopresviterulu, éra acest'a consistoriulu concerninte.

§. 12. Sinodulu parochialu se va tiené regulatu odata in anu in lun'a lui Ianuariu; se póte tiené inse si estraordinariu

déca acést'a ar cere vre-unu obiectu din cele espuse in §. 7. spre exemplu: alegerea parocului, capelanului, diaconului, epitropilor, profesorilor si invetiatorilor.

§. 13. Sinodulu parochialu, ce se va tiené pentru alegerea parocului, capelanului, profesorilor si invetiatorilor, se conchiama prin protopopu, carele totodata e si presedintele unui asemenea sinodu.

Protopopulu inainte de sinodu se intielege cu comitetulu parochialu in privinti'a individilor candidandi, cari aspirandu la trépt'a preotiei trebuie se fie teologi absoluti, apti si pentru chiamarea invetiatorésca si prevediuti cu atestatul consistoriului despre calificatiunea lor de a imbracă postulu preotiescu. (V. §. 121.)

Iéra indiviidii cari concurgu la vr'unu postu de professoru séu invetiatoriu trebuie se produca, pre langa atestatu de capacitatea satorita in art. de lege XXXVIII. 1868. si de la consistoriulu eparchiale atestatu de calificatiune.

§. 14. Sinodulu parochialu si alege din sinulu seu séu dintre ceilalti membri parochiali unulu séu doi notari spre purtarea lucrurilor scripturistice, cari de cumva sunt alesi dintre membrii sinodului, au votu decisivu.

§. 15. Spre aducerea unei decisiuni valide se cere padirea formelor prescise in §§. 9. 10. si 13. si majoritatea voturilor membrilor presinti.

Déca voturile sunt egali, dirima votulu presiedintelui.

§. 16. Recursele contr'a vreunei decisiuni a sinodului parochialu se potu face in 14 zile la scaunulu protopresbiteralu, de unde se inaintéza la consistoriulu eparchialu.

Recursele intrate dupa espirarea a lor 14 zile nu se ieu in consideratiune.

Art. II. Comitétulu parochialu.

§. 17. Comitétulu parochialu este corporatiune alésa din sinulu sinodului parochialu pentru a representá in afara comun'a bisericesca, a purtá si conduce afacerile ei in privinti'a eönomica a bisericeii, a scölei si a fundatiunilor.

§. 18. Membrii comitetului parochialu se alegu pre 3 ani, se potu inse si realege.

§. 19. Comitétulu parochialu se compune in parochiele pana la 1000 de suflete din 10, pana la 1500 din 15, pana la 2000 din 20, pana la 2500 din 25, si de acolo in sus din 30 de membri.

Tatalu si fiulu, mosiulu si nepotulu, fratii, socrulu si ginerele nu potu fi deodata membri comitetului.

Parochulu, respective administratorulu parochiei este membru naturalu alu comitetului, ér' unde de presinte sunt mai multi parochi celu mai inaintatu in sérvitiu.

§. 20. Comitétulu parochialu constituindu-se, si-alege presiedinte si notariu. Presiedintele se alege din sinulu comitetului, notariulu inse póte fi si altu individu aptu, carele de nu este membrulu comitetului, are numai votu informativu.

§. 21. Comitétulu si va tiené siedintiele, candu va cere trebuinti'a, ér' regulatu cu finea lunei lui Iuliu si Decembre a fie-carui an; ca sinodulu parochialu, ce se tiene in lun'a lui Ianuariu (§. 12) se-si póta asterne raportulu generalu despre averea miscatória si nemiscatória a bisericeii, scölei si fondelor, si ratiociniulu anualu precum si unu proiectu de bugetu despre spesele bisericeii, scölei si fondurilor pre an. viitoriu.

§. 22. Pentru validitatea decisiunilor comitetului parochialu se cere presinti'a majoritatii absolute a membrilor si majoritatea voturilor.

Déca voturile sunt egali, dirima votulu presiedintelui.

§. 23. Sfer'a de activitate a comitetului parochialu este urmatori'a:

1. A inventá averea miscatória si nemiscatória a bisericeii, scölei si fondurilor si a o tiené in evidintia: acestu inventariu se compune in trei esemplarie, dintre cari unulu se pastreze la epitropia parochiala, alu doilea la comitetu, ér' alu treilea se substerá consistoriului.

A ingrigi pentru sustinerea in intregime a averei miscatória si nemiscatória a bisericeii, scölei si fondurilor.

3. A pastrá in stare buna edificieles bisericesci, scolare si fundatiunali.

4. A provedé bisericea cu trebuinciósele icöne, vase santite, carti si alte aparaminte pentru sérvitiulu dumnediescu, si scól'a cu mobilele si aparatele recerute.

5. A escrie concursu pentru ocuparea postului de parochu, capelanu, diaconu, professoru, si invetiatoriu, in urm'a avutei contielegeri cu protopresviterulu localu si respective cu directiunea scolaria.

6. A se consultá si a combiná cu protopresviterulu respec-

tive directiunea scolara list'a candidatilor, cari au concursu pentru postulu de parochu, capelanu, diaconu, professoru si invetiatoriu.

7. A aflá medilócelo trebuincióse pentru eventual'a edificare si reparare a bisericeii, scölei, casei parochiale si a altoru edificie proprie ale fondurilor, si a relatiuná despre ele sinodulu parochialu.

8. A tractá despre aflarea medilócelor, ce se receru la dotatiunea parochului, capelanului, diaconului, profesorilor si invetiatorilor si a relatiuná despre aceea sinodulu parochialu.

9. A prefige conditiunile, ce trebuie se le observeze epitropii la esarendarea realitatilor bisericesci, scolare si fundatiunali.

10. A prefige modalitatea elocarei banilor disponibili ai bisericeii, scölei si ai fundatiunilor.

11. A esaminá cu finitulu anului ratiociniulu epitropiei, si alu substerne sinodulu parochialu.

12. A alege pre cantori, clopotari si pre alti servitori bisericesci si scolari. De cantori numai acei indiviidu potu fi alesi, cari producu de la protopresviteru atestatu de calificatiune.

13. A nesui pentru religiositatea si moralitatea membrilor parochiali, precum si pentru desradecinarea datinilor stangace si desfrenarei prin medilóce morale si pedepse mai mici bisericesci, si a cere ajutoriulu protopresviterului, ér' la casu de necesitate alu episcopului spre restaurarea religiositatii si moralitatii.

14. A aperi védi'a si onórea bisericeii si a comunei parochiale in intielesulu legiloru.

15. A face protopresviteratulu si prin acést'a consistoriulu eparchialu ori ce propunere si plansóre privitoria la tréb'a bisericesca, scolare, si fundatiunale.

16. A spriginí pre copíi seraci intru frecuentarea scölei parochiale prin provederea lor cu carti scolare.

17. A duce protocolu despre tóte afacerile sále, a tiené actele in ordinea cuviinciósa si a le pastrá in archivu.

Art. III. Epitropi'a parochiala.

§. 24. Epitropii parochiali sunt acei barbati din parochia, caror'a li se concrede averea parochiale, scolare si fundatiunale.

§. 25. Epitropii se alegu prin sinodulu parochialu dintre cei mai meritati barbati ai parochiei. Acestia nu potu fi ruditi intre sine pana la alu siese gradu de sange si 4-a de cuscria.

§. 26. Pentru parochiele pana la 1000 de suflete se alegu doi, pana la 2500 de suflete trei, ér' pentru parochiele, alu caroru numeru trece preste 2500 suflete patru epitropi.

Ei se alegu pre trei ani, inse se potu realege.

§. 27. Chiamarea epitropilor parochiali este:

1. A primí de la comitetulu parochialu pre langa inventariu tóta averea miscatória si nemiscatória a bisericeii, scölei si fondelor si a manipulá cu aceea dupa conclusulu sinodului si alu comitetului parochiale.

2. A pastrá intr'o lada de feru cu trei chiei averea miscatória a bisericeii, scölei si a fondelor, precum sunt banii si alte chartii de pretiu si obligatiunile. Dintre cele trei chiei ale cassei parochiale, se va pastrá câte un'a la câte unu epitropu. Unde sunt numai doi epitropi, a colo a treia cheia se va pastrá la parochu, ér' unde de presinte sunt mai multi parochi, la celu designatu prin comitetu spre aceea.

La deschiderea cassei se cere presinti'a a toti trei indiviidu cari au cele trei chiei ale cassei si acestia sunt in solidu respundietori pentru starea cassei.

3. A duce unu protocolu despre percepte si erogate.

4. A duce unu jurnalulu despre starea averei parochiale; acestu jurnalulu are a se duce in dóue esemplarie, dintre cari unulu se va asiediá in cassa, ér' cel'a laltu va fi la epitropi.

5. Cu finea anului solaru a depune comitetulu parochiale ratiociniulu documentatu despre venitele si choltuielile bisericesci, scolare si fundatiunali, si a se supune numai-decátu la o revisiune speciale a cassei, ce ar ordiná-o comitetulu parochialu.

6. a nu intreprinde nici o erogatiune nepreliminata fara imputernicirea comitetului, respective a sinodului parochiale.

7. a priveghia, ca edificieles bisericesci, ale scölei si ale altoru realitati, precum si curtea bisericeii, a scölei si a casei parochiale asemenea si cimiteriulu se fia in stare buna.

8. a plati regulatu salariile prefapte pentru personalulu bisericescu si scolariu, precum si ajutorintiele altoru persóne serace si a stipendietiloru.

§. 28. Acolo unde mai multe comune bisericesci improuna sustienu un'a séu mai multe scöle, se alege din comitetele acestoru parochie, unu comitetu scolare si prin acést'a o epitropia scolare si asiá:

1. numerulu membriloru unui asemenea comitetu scolaru.

Consta din câte trei membri aleși din și prin comitetul parohial respectiv.

2. Asemenea epitropia școlară constă din patru membri.

3. Alegerea acestui comitetu se face pe 6 ani, 3 ani a epitropilor și 3 ani a episcopilor.

4. Comitetul și epitropia școlară au același cerc de activitate în treburile școlare, ce li compete comitetelor și epitropiilor parohiale.

Capu II. Protopresviteratul.

§. 29. Protopresviteratul este întrunirea mai multor comune bisericești, avându unu protopresviteru, ca antiste în treburile lor bisericești, școlare și fondationali; protopresviterul trebuie să locuiească în același loc alu protopresviteratului, care este mai îndemana comunelor bisericești din protopresviteratu.

§. 30. Protopresviteratul și îndeplinește afacerile: 1) prin scaunul protopresviteralu, 2) prin sinodul protopresviteralu, și 3) prin comitetul protopresviteralu.

Art I. Scaunul protopresviteralu.

§. 31. Scaunul protopresviteralu este aceea autoritate în afacerile bisericești, carea în acestea în generalu, 3 ani în cele mai jos enumerate în specialu formează forul de primă instanță în metropolia.

§. 32. Scaunul protopresviteralu constă afară de protopresviterul său suplintește acestuia, ca presedinte — din șese parochi, ca membri cu votu decisiv — apoi din unu defensoru matrimonialu și unu notariu cu votu consultativu.

Cesti doi din urma potu fi și dintre capelani, diaconi sau mireni, avându notariulu a portă protocolulu, a se îngriji de lucrurile scripturistice, speditiuni, și archivu. —

§. 33. De competența scaunului protopresviteralu, ca foru de primă instanță se țin următoarele obiecte:

A. complană și eventualmente a decide:

1. Diferențele escatate între preoți, controversele comunelor parohiale în privința esagerării competenței școlare și privitorie la alte controverse cauzate de preotie; diferențele privitorie la scurtarea stăleii, și altor venituri legale preotiesci din partea comunelor parohiale sau a singuraticilor credincioși.

2. Controversele referitorie la logodna (încercări) și căsătorie în partea lor canonică.

3. A privilegii asupra ducerii acurate a protocoalelor matriculare și altor protocoale parohiale, a tractatelor obiecte bisericești și disciplinari preotiesci, pre cari consistoriulu le încredințează scaunului protopresviteralu, ca forului de primă instanță; a examinării alegerilor de parochu, capelanu, diaconu și altor fete bisericești.

4. A privilegii asupra portării fecielor bisericești.

§. 34. Spre aducerea unui concludu validu se recere, ca afară de presedinte și notariu se fie de fatia celu putieniu patru membri.

Candu voturile sunt egale, dirima votulu presedintelui.

§. 35. Membrii scaunului protopresviteralu nu potu fi ruditi între sine până la alu 6-le gradu de sange și alu 4-le de euscria, și nu potu lua parte la tractatările, unde cu vre-o parte litiganta sunt în aceeași mesura ruditi.

§. 36. Scaunul protopresviteralu va țin regulatu ședințele sale din luna în luna; înse în cazuri urgente se potu țin și ședințe extraordinari.

§. 37. Apelatiuni de la scaunul protopresviteralu se potu face la consistoriulu eparchialu în 14 zile, 3 ani în cele mai tardiu facute nu se țin în consideratiune, și otarirea scaunului protopresviteralu se pune în lucrare; afară de cauzele matrimoniale, terminate cu totală despartire a partilor, cari trebuiesc din deregatoria a se subterne consistoriulu respectiv.

Art. II. Sinodul protopresviteralu.

§. 38. Sinodul protopresviteralu este reprezentanța preotiei și a comunelor parohiale din protopresviteratu asiă, ca preotimea se fie reprezentată în o tertialitate, 3 ani în cele mai tardiu parohiale în două tertialități.

În protopresviteratul, care numera peste 20,000 de suflete, numărul membrilor sinodului protopresviteralu constă din partea preotiei din 12; din partea comunelor bisericești din 24; 3 ani în cele mai tardiu numărul sufletelor este mai micu de 20,000 acolo va constă din partea preotiei din 8, 3 ani în partea comunelor parohiale, din 16 membri.

§. 39. Acele sinode cari alegu pre protopresviterulu constau din numărul îndoit de membri.

§. 40. Membrii sinodului protopresviteralu se alegu pe 3 ani, și se potu realege.

Membrii eclesiastici ai sinodului protopresviteralu se alegu prin preotimea tractuale în locul destinatu, 3 ani în cele mai tardiu membrii mireni, protopresviteratul se împartiesce în atâtea cercuri electorali, câți membri mireni sunt de a se alege întru întielesulu §-lui 38.

Pentru sinodul alegatoriu de protopresviteru, în fiecare cercu electoralu se vor alege câte doi membri mireni.

Alegatori sunt toti aceia, cari posedu calitățile prescise în §. 6.

Dispusetiunile necesari pentru conducerea și efectuarea actului de alegere se concred consistoriulu eparchialu, până la o alta dispozițiune facendă din partea sinodului eparchialu.

§. 41. De membri sinodului protopresviteralu potu fi aleși numai aceia, cari posedu calitățile prescise în §-lu 6.

§. 42. Cu ocaziunea conchiamarei sinodului protopresviteralu, care trebuie să se publice cu 14 zile înainte, presedintele este detoriu a publică și obiectele, ce se vor tracta în sinodu.

§. 43. Ca sinodul protopresviteralu se pota aduce otarire validă, se recere, ca afară de presedintele se fie parte la acel celu putieniu majoritatea membrilor.

§. 44. Sinodul acestu și alege din său afară de sinodu sau pre notariu pentru lucrurile scripturistice, carele potu fi preotu său laicu.

§. 45. Sinodul protopresviteralu se țin odată în anu la 1-a sau a 2-a Duminecă a lunii lui Fauru, și la conchiamarea lui se observă cele din §. 42; în cazuri urgente se potu conchiamă și extraordinariu, candu adică protopresviterulu său două tertialități a membrilor vor afla de lipsa ținerea extraordinaria a celui spre tractarea vre-unui obiectu însemnatu bisericescu, școlar sau fadatiunaru. —

Despre celebrarea unui sinodu protopresviteralu extraordinariu trebuie înștiințatu și consistoriulu eparchialu.

§. 46. Protopresviterulu ca presedinte, respective suplintește lui, este răspunditoriu pentru bună ordine a sinodului, precum și pentru aceea, ca acolo, numai obiectele enumerate în §. 50. se tracteze cu frică lui Dumnezeu, și modestia, și ca concluziunile se fie basate pe institutiunile bisericești, și pe ordinatiunile archieresci, ale consistoriului și sinodului eparchialu.

Candu sinodul protopresviteralu se ar lasă în obiecte, cari nu se țin de sferă lui, sau bună ordine s'ar vatămă și la admonitiunea presedintelui nu s'ar restitui ordinea cuviințoasă, atunci presedintele este detoriu a încheia protocolulu, a disolve sinodulu și a relatiună consistoriulu eparchialu cerendu învatiune pentru pașii ulteriori.

§. 47. Sta în voia liberă a membrilor a si da votu separat, și a potu, ca acel se se petreacă în protocolu, înse numai acela votu separat, carele în 24 de ore se da în scrisu, se potu primi și petrece în protocolu.

§. 48. Presedintele preface ordinea obiectelor tractate, pentru aceea ori-ce propunere din partea unuia sau mai multor membri are a se însuși presedintelui, care în contielegere cu sinodulu preface ordinea și timpul, candu acea propunere are se vina la tractare.

§. 49. Protocolulu sinodului protopresviteralu după ce s'a autenticatu, lu subscie presedintele și notariulu; asemenea și espeditiunile și estrasele înca se subscie prin densii.

§. 50. Afacerile sinodului protopresviteralu sunt:

1. Obiectele economico-bisericești, școlari și fundatiunali privitorie la protopresviteratu.

2. Alegerea protopresviterului, a membrilor scaunului protopresviteralu, a profesorilor și invetiatorilor pentru școlile tractuale și presintarea actului de alegere la Consistoriulu eparchialu.

3. Înaintarea trebei școlare din protopresviteratu, și

4. nesușințarea pentru susținerea véciei și autonomiei bisericești. —

§. 51. Pentru ținerea sinodului protopresviteralu, în care se va alege noul protopresviteru, consistoriulu eparchialu va denumi unu comisariu, pre care lu va împoternici spre conchiamarea și celebrarea sinodului. —

§. 52. În ziua alegerii comisariulu eparchialu cefebrează sant'a liturgia cu chiamarea santului duhu, și țin o cuvântare potrivită actului alegerii.

§. 53. După sant'a liturgia membrii sinodului se adună sau în biserică, sau într-o sală, și din sinodu loru tramitu o deputatiune la comisariu spre a-lu invita la sinodu și deschiderea lui; comisariulu venind ocupa locul de presedinte; țin o cuvântare către alegatori și apoi preda notariulu spre citire imputernicirea consistorială.

După aceea face verificarea alegatorilor și pasiesce la actul alegerii chiamandu la votare pre rond.

Aclamatiune nu se primesce, ci numai votare secretă.

Fie-care alegatoriu preda presiedintelui comisariu votulu seu in scrisu si dupa ce s'au adunatu voturile, presedintele le numera, deschide si le cetesce cu voce inalta.

Acei trei individi, cari au intrunitu cele mai multe voturi, se presinta consistoriului eparchialu, spre a denumi pre unul dintre ei.

Alesulu, respective denumitul trebuie se fie barbatu aptu si bine meritatu pre terenul bisericescu si scolariu.

§. 54. Noualesulu respective denumitul protopresviteru inainte de a-si incepe functiunea, se presinta la episcopulu eparchialu spre hiotesia si inzestrare cu singilia, despre toate acestea se insciintieza protopresviteratul prin unu circulariu archierescu, si noulu protopresviteru intra in activitate.

§. 55. Alegerea membrilor scaunului protopresviteralu, a profesorilor si a invetiatorilor pentru scolele tractuali (ale protopresviteratului) se efeptuesce sub presiedinti'a protopresviterului.

La alegerea celorlora antaiu numiti sunt de a se observa cele prescise in §. 53. era pentru ocuparea posturilor de profesori si invetiatori, protopresbiterulu, in intelegere cu comitetulu sinodului protopresbiteralu, escrie concursu. Dupa expirarea termenului concursuale protopresbiterulu asemenea in contielegere cu comitetulu amintitu compune list'a concurentilor si o presenta sinodului, care apoi candidéza prin alegere trei barbati calificati pentru cariera crescerei, intru intelesulu legoi, si bine meritati pre terenulu scolariu si actele alegerei le substerne consistoriului respectivu spre denumire.

Art III Comitétulu protopresbiterale.

§. 56. Comitétulu protopresbiterale este acea corporatiune aleasa din membrii acestuia, care efeptuesce conclusele sinodului, si este chiamata a duce si conduce mai deaprobe afacerile comune ale intregului protopresviteratu, in privinti'a economico-bisericesca, scolare si fundationale.

§. 57. Membrii acestui comitetu se alegu pe 3 ani prin sinodulu protopresviteralu cu pluralitatea voturilor, si se potu realege.

§. 58. Acestu comitetu consta in protopresviteratele pana la 20000 de suflete din 6; ér in cele preste 20000 de suflete din 12. membri, a caroru una tertialitate este din cleru; ér doue tertialitati din mireni.

§. 59. Presiedintele comitetului este protopresviterulu, respective suplintele lui.

§. 60. Comitétulu insusi si-alege personalulu manipulantu.

§. 61. Conclusu validu se pote aduce numai, deca la pertraptare au luat parte afara de presiedinte celu putienu patru si respective optu membri. Candu voturile sunt egali, votulu presiedintelui dirima.

§. 62. Comitétulu si-tiene de regula siedintiele de patru ori pre anu si adeca: in Ianuariu, Aprile, Iuliu, si Octobre, — ér in casu de urgentia si mai adeseori.

§. 63. Agendele lui sunt acelea in trebile comune ale protopresviteratului, cari in trebile, ce se tienu de parochia, sunt ale comitetului parochiale.

Art. IV. Epitropi'a protopresbiterale.

§. 64. Pentru manipularea speselor ce se receru spre acoperirea trebuintelor bisericesci si scolari ale intregului cercu protopresbiterale ca atare, precum si pentru administrarea fondurilor bisericesci si scolari ce s'ar infintia pentru intregulu protopresviteratu: se va asiedia o epitropie protopresviterale pre cate trei ani, si are pentru intregulu cercu protopresviterale acel'a-si cercu de activitate, ce compete epitropiloru parochiali in afacerile sale.

§. 65. Acolo, unde spre sustinerea unui institutu scolare mai inaltu concura comunele din doue seu mai multe protopresviterate, alegendu-se din comitetele protopresviteratelor concurentu unu comitetu centrale scolare, se va alege prin si din acest'a si o epitropia centrale analoga §-lui 28.

Capu III. Monastirile.

§. 66. Monastirea este locuinti'a acoloru persoane bisericesci, cari sunt intrunite canonesce prin votu solenu de a-si petrece vietia in tota infrenarea, in seracia, si obedientia.

§. 67. Monastirea de o parte intrunesce in sine calitatile unei comune bisericesci, de alta parte inse este coordinata unui protopresviteratu, si ca atare e supusa numai autoritatiloru eparchiali.

§. 68. Monastirea se pote fonda si infintia numai cu convoirea si binecuvantarea episcopului concerninte; ér fondatoriulu

este detoriu se asigure isvórele de venite necesarie spre sustinerea monastirei.

§. 69. Din monastiri nu se potu face locasiuri lumesci.

§. 70. Monachii cu cel'a-laltu personalu din monastire sta sub nemijlocit'a superinspectiune a prepositului; era medilocitu su jurisdictiunea episcopului, respective arhiepiscopului diecesanu.

§. 71. Celu ce va se se face monachu, debue se se supura cercarei canonice, apoi aflandu-se demnu prin sinodulu monastirescu de a se primi in tagm'a monachale, prin prepositulu monastirei se areta episcopului respective arhiepiscopului, si i se da binecuvantarea archieresca.

§. 72. Monachii fara privire la hirotia seu hiotesia impreuna cu prepositii loru sunt detori a se purta strinsu si conscientiosu conformu prescrizeloru canonice.

§. 73. Afacerile monastirei se indeplinescu prin sinodulu monastirescu, la care ieu parte toti ieromonachii cu votu decisivu, era ierodiaconii numai ca ascultatori si ca notari cu votu informativ.

§. 74. Presiedintele sinodului monastirescu este prepositulu, carele totu-deodata este indetoratu a tiené ordinea buna in consultari. La intemplanrea mortei prepositului, sinodulu si-alege dintre ieromonachi presiedinte interimale.

§. 75. Notariulu se alege dintre ieromonachi, ierodiaconi seu monachi care duce protocolulu si cele-lalte lucruri scripturistice.

§. 76. Protocolulu si speditiunile se subscriu de prepositu, si se contrasemnaza de notariu.

§. 77. Conclusele se facu prin pluralitatea voturilor, candu voturile sunt egali, votulu presiedintelui dirima. Votu separatu numai atunci se primesce, si se alatura la acte, deca s'a datu in scrisu, si acest'a trebuie in 3 zile se se faca, caci mai tardiu nu se primesce. Se pote inse cere si prelungire, ce nu se pote denega, caci la din contra se pote apelá la episcopulu.

§. 78. Fie-care monastire trebuie se aiba economu, carele manduce partea economica a monastirei potrivit concluseru sinodului si inviatiuniloru prepositului. Economulu este detoriu a tiené in evidintia starea materiale a monastirei, si cu finea anului solariu a substerne sinodului ratiociniu documentatu.

§. 79. Afacerile sinodului monastirescu se estindu atatu la partea religiösa, bisericesca, si disciplinaria, catu si la partea economica.

Acelea sunt urmatóricile:

1. Desemnarea servitiului speciale pentru fie-care ieromonachu, ierodiaconu si monachu si alu economului.

2. Primirea-novitiloru inainte de a se primi in tagm'a monachale.

3. Representarea si rugarea catra episcopulu pentru primirea novitiloru in tagm'a monachale.

4. Consultarea si concheierea de a se hirotóni monachulu de ierodiaconu si ierodiaconulu de ieromonachu, si presentarea loru episcopului.

5. Manipularea si tienerea in evidintia a avereí monastiresci, si spre acestu scopu facerea unui inventarin despre tota averea monastirei, revederea acestei conscrieri din timpu in timpu si adeca celu putienu odata pre anu.

6. Consultarea si conclusulu pentru erogatiunile anuale ordinare ale monastirei, spre care scopu se cere aprobarea episcopesca.

7. Consultarea si staverirea erogatiuniloru extraordinarie.

8. Esaminarea ratiociniului economului si apoi asternerea lui la consistoriulu diecesanu cu seu fara observari.

9. Nesuinti'a pentru buna starea scolei monastiresci in privinti'a religiösa, morale si didactica.

10. Nesuinti'a pentru indreptarea religiositatei si moralitatei vre-unui ieromonachu, ierodiaconu seu monachu, seu si pedepsirea lui mai usiora; era pentru pedeps'a mai simitória vine obiectulu a se asterne consistoriulu diecesanu, care lu decide finalmintu.

11. Tractarea asupr'a vre-unui novitiu escisivu si pedepsirea lui inca si eliminarea lui din monastire. Astfelu de intemplanare are a se comunicu cu monastirile din provinci'a metropolitana.

12. Alegerea prepositului, carea se face dupa presierarea canónelor sub conducerea episcopului diecesanu dintre confratii sei seu din alta monastire, seu dintre demnitarii episcopiei. — Alesulu se presentéza episcopului, care dupa ce a aflatu, cá are toate insusirile recerute pentru unu prepositu, lu intaresce - si lu hiotesesce de igumenu respective de archimandritu.

§. 80. Detorintiele prepositului monastirei sunt urmatóricile:

1. A se tiené strinsu de obligamintele generali monachali, si a nisui, ca nici monachii se nu-si pérda de inaintea ochiloru acele obligaminte generali monachali; prin urmare prepositulu trebuie se fia exemplu viu de vietia corecta monachale in toate privintiele.

2. A fi bisericosu, va se dica: a nu se retrage dela frecuentarea regulata si acurata a servitiului dumnediescu.

3. A priveghia, ca servitiulu dumnediescu se se implinesca totu deuna dupa tipicu, era cantarea si cetirea se fia ovlaviosa si edificatoria.

4. A nesui, ca intregu personalulu monastirescu se cerce-teze servitiulu dumnediescu acuratu si regulatu, si pre timpulu servitiului dumnediescu se nu-lu ocupe pre acel'a cu altu felu de lucru.

5. A lua parte la prandiu si cina cu ceia-lalti, si numai in casuri de totu extraordinarie a se abate dela acesta regula.

6. A dispune, ca se se cetesca vietii'a santiloru seu altu prologu, precum aceea o prescrie tipiculu.

7. A nu absenta din monastire fara cauza indestulitoria, nici a lasa, ca fratii fara scirea si binecuvantarea lui se marga undeva din monastire.

8. A se perfectuna in sciintie si cunoscintie canonice, dogmatice si biserico-istorice.

9. A nesui, ca si fratii se se perfectiuneze in sciintiele bisericesci, in cantari si in cunoscintia vietii'a santiloru.

10. A fi conscientiosu in averea monastiresca, si a dispune, ca celu mai aptu dintre ieromonachi se se puna de economu.

11. A tiene adeseori cu fratii esortatiuni pentru cultur'a si disciplinarea lor, si pentru indreptarea moravuriloru unuia seu altuia dintre frati, carele cu purtarea sa a datu ansa la aceea.

12. A ave in sustinerea disciplinei monachale perseverantia, si priveghiare neadormita, dara si rabdare si modestia.

13. A nesui, ca scol'a monastiresca se fia in ordine buna, si ca cei mai cualificati dintre frati se se desemne de invetiatori.

§. 81. Fiinda ca fundatorii monastiriloru dau in scrisu intentiunea lor, candu fundeza acelea sante locasiuri impunendu si unele indetoriri ce trebuiescu pazite nestramutatu, pentru aceea prepositulu este detoriu a dispune, ca cartea fundatiunale a monastirei celu putienu odata in anu se se cetesca in sinodulu monastirescu, parte pentru aducerea aminte de fundatori, parte pentru implinirea acurata a indetoririloru cuprinse in fundatiunea fundatoriului de monastire.

§. 82. Pentru cauzele de logodna si matrimoniale, ale credinciosiloru, cari noavenda biserica lor propria se tienu de biserica monastirei, consistoriulu eparchialu delaga pre celu mai indemana scaunu protopresviteralu.

§. 83. Credinciosii atinsi in paragrafulu precedinte nu au nici o incurgere in trebile monastirei.

§. 84. Monastirile femeesci cadu intr'o categoria cu cele barbatesci, prin urmare monastirile femeesci, monachinele si igumenisele au un'a si aceea si chiamare ca si monastirile barbatesci, monachii si prepositii. —

(Va urma)

CONCURSU.

Devenindu vacanta parochia g. o. romana din Opidulu Cillu, Comitatulu Aradului, Protopresviteratulu Buteniloru, cu acest'a se scrie Concursu pana in 18 Ianuariu anulu 1873 candu va fi si alegerea. —

Emolumintele sunt: 32 iugere de pamentu aratoriu, stolele indatinate, si birulu dela 160. case.

Doritorii de a ocupa acesta parochia sunt poftiti, a se presenta la biserica in un'a din dominecile ante de alegere seu in di'a alegerii; era recursele loru prevediute conformu statutului organicu, adresate Comitetului parochialu si subternute Dlui Protopresviteru alu Buteniloru Andrei Machi.

Comitetulu parochialu.

cu scirea si invoirea mea
Andrei Machi
protopresviteru

CONCURSU.

Pentru statiunea invetiatorésca din Manerau prin acest'a se escrie concursu cu terminu pana in 14 Ianuariu 1873. — Emolumintele sunt: 120 fl. 10 sinici de grau, 10 de cucurudiu, 14 maji de fenu, 12 stangini de lemne, 2 mesuri de fasole, cortelu cu gradina, tote acestea inse pe anul 1873. sunt a se imparti in proportiune egala cu veduv'a remasa de invetiatoriulu Petru Vidoviciu.

Recurintii intre altele au a dovedi ca au depusu esamenulu de calificatiune invetiatorescu, era recursele pana la terminulu prefipu — in care di se va intempla si alegerea — au a se subterne dlui inspectoriu cercualu.

Manerau, 18. Decembre 1872.

In contielegere cu
Constantinu Gurbanu
protopres. ca inspect. cerc. de scole.

Comitetulu parochialu.

CONCURSU.

1—3

Pentru postulu invetiatorescu din comunitatea nostra rom. gr. or. Hontisoru, cu care sunt impreunate urmatoarele emoluminte, si anume: in numerariu 160 fl. v. a. in naturali 6 cubule de grau, 6 cubule de cucurudiu, 2 mesure de fasole, 38 portiuni de fenu; 10 orgii de lemne din cari este a se incaldi si scol'a, — si cortelu liberu cu gradina spatiosa. —

Aspirantii la acestu postu sunt avisati a-si instrui suplicele conformu „Stat org.” apoi pana in a 11 di a lunei Ianuariu 1873, ale subterne oficiului scol. insp. in Josasielu; — in care di se va tiene si alegerea.

Celu ce va produce testimoniu de calificatiune cu calculi bunii va fi preferitu.

In contielegere cu: Comitetulu parochiale.

Jcane Muntenu

Inspector cerc de scole.

Concursu.

1—3

Pentru parochia din Sarandu, pe di'a de 11/23. ianuariu a. c. — Emolumintele sunt: 20 de lantiuri de pamentu, biru de la 110 de case si stolele indatinate. Recursele se se trimita la protopopulu tractualu.

Comitetulu parochialu.

Cu scirea si invoirea mea:

Joanu Fassie m. p.

protopreviterulu Pestesilui. —

Concursu.

In urm'a mutarii la cele eterne a fostului Parochu in Comun'a Spinusiu si filial'a Pomezueu, Protopresviteratulu Pomezueulu, Cottulu Bihoru, prin acest'a se scrie concursu.

Veniturile sunt de la Comun'a Spinusiu ca matre 2/3 pamentu aratoriu si fenatiu 1/2 vica cucuruzu, un'a di de lucru stolele indatinate: — era de la filial'a Pomezueu 1/3 pamentu aratoriu 1/2 vica cucuruzu, un'a di de lucru, stolele indatinate dela filiale 65 case matre 90 de case; — insemnandu, ca stolele sunt de a se imparti cu veduv'a Preutesa a fostului Preotu Eutropiu Popu.

Doritorii de a ocupa acesta statiune Parochiala sunt avisati a-si tramite recursele lor amesurate statutului organicu adresate Comitetului Parochiale de a dreptulu Rv. Dnu Administratore Protopopescu Elia Mog'a in Rabagani pana in 14 Janu. 1873 St. v. candu se va tiene si alegerea.

Spinusiu. 27/12 1872

In contielegere cu Comitetulu Paroch.

Elia Moga. m. p.

adm. protop.

Concursu.

2—3

Pentru statiunea invetiatorésca din Aldesci prin acest'a se escrie concursu cu terminu pana in 14 Ianuariu 1873. — Emolumintele sunt: 115 fl. 50 cr. in bani, bucate 10 sinici, lemne 8 stangini, pamentu 1/2 de sesiune fenatiu, cortelu cu gradina.

Recursele sunt a se tramite dlui inspectoriu cerc. pana la terminulu prefipu, candu de o data va fi si alegerea.

Aldesci, 18. Dec. 1872.

Cu scirea mea

Comitetulu parochialu.

Constantinu Gurbanu

protopres. ca insp. cerc. de scole.

1—3

CONCURSU.

Pentru vacant'a parochia din Borzu protopresviteratulu Beiusilui, prevediuta cu pamentu aratoriu de 6 cubule, dela 60 de case cate un'a mesura de cucurudiu, cortelu liberu si stolele indatinate.

Doritorii de a ocupa acesta parochia, vor adresa recursele lor protopresviterului Beiusilui Georgiu Vasileviciu pana la di'a alegerii de 29. Ianuariu vechiu 1873.

Datu in Borzu la 21. Dec. 1873. v.

Cu scirea mea

Georgiu Vasileviciu

protop. Beiusilui.

Comitetulu parochialu din Borzu.

Nr. 1936.
1872.

S E R I A

Terminurilor de sedintie, la care asesorii consistoriali au de a participa in decurgerea anului solariu 1873.

I. SENATULU STRENSU BISERICESCU																			
Nr. ur. curinte	Numele asesorilor consistoriali	Locuinti'a	11. Ianuarie	1. Februar	22. Februar	15. Martiu	12. April	3. Maiu	24. Maiu	14. Iunie	5. Iuliu	26. Iuliu	16. August	6. Septemvre	27. Septemvre	18. Octovre	9. Noemvre	29. Noemvre	20. Decemvre
1	Andrei Papp	Aradu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	Georgiu Craciunescu	Aradu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
3	Ioanu Groz'a	Halmagiu		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
4	Petru Anc'a	Ghiroda				1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5	Moise Grozescu	Batania	1		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
6	Ioane Cornea	Chisineu		1		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
7	Vasiliu Zorlentianu	Capruti'a	1		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
8	Stefanu Opreanu	Nereu				1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
9	Nicolau Beldea	Siri'a	1		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
10	Iuliu Bogdanu	B.-Comlosiu		1		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
11	Georgiu Chirilescu	Chitihazu	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
12	Vichentiu Schelegianu	Aliosiu	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
13	Ioane Damsia	Seceniu	1		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
14	Demetriu Papu	Covasintiu		1		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

II. SENATULU SCOLARIU																			
Nr. ur. curinte	Numele asesorilor consistoriali	Locuinti'a	18. Ianuaru	8. Fauru	1. Martin	22. Martin	19. Aprile	10. Maiu	31. Maiu	21. Iuniu	12. Iulin	2. Augustu	23. Augustu	13. Septemvre	4. Octovre	25. Octovre	15. Noemvre	7. Decemvre	
1	Georgiu Popa	Aradu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
2	Sigismundu Popoviciu	"	1		1		1		1		1		1		1		1		
3	Dr. Atanasiu Siandoru	"	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
4	Ioane P. Desseanu	"	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
5	Ioane Rosiu	"		1		1		1		1		1		1		1		1	
6	Vincenciu Babesiu	Pest'a	1			1			1			1		1				1	
7	Dr. Paulu Vasiciu	Temisiór'a	1		1		1		1		1		1		1		1		
8	Meletiu Dreghiciu	"		1		1		1		1		1		1				1	
9	Trifonu Siepetianu	Chiseteu		1			1			1		1		1			1		
10	Ioanu Rusu	Aradu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
11	Alexiu Popoviciu	Comlosiu		1		1		1		1		1		1		1		1	
12	Ioanu Moldovanu	Siri'a	1		1		1		1		1		1		1		1		
13	Vasiliu Belesiu	Giuliti'a		1		1		1		1		1		1		1		1	
14	Svetozaru Petroviciu	R.-Checia	1			1			1		1		1		1		1		
15	Petru Popoviciu	Aradu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
16	Ioanu Tuducescu	Lipova		1			1			1		1		1		1		1	
17	Vichentie Cernetiu	Mosnitia	1		1					1			1			1		1	
18	Ioanu Ardeleanu	Pecica		1		1		1		1		1		1		1		1	

III. SENATULU EPI TROPESCU																			
Nr. ur. curinte	Numele asesorilor consistoriali	Locuinti'a	25. Ianuarie	15. Februar	8. Martiu	29. Martiu	26. Aprile	18. Maiu	7. Iunie	28. Iunie	19. Iuliu	9. Augustu	30. Augustu	20. Septembrie	11. Octovro	1. Noembrie	22. Noembrie	13. Decembrie	
1	Petru Petroviciu	Aradu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
2	Demetriu Bonciu	"	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
3	Iosifu Popoviciu	"	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
4	Georgiu Dogariu	"	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
5	Emanuilu Missiciu	Boros-Ineu			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
6	Davidu Nicor'a	Aletea		1		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
7	Georgiu Haic'a	Soversinu	1		1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
8	Georgiu Pogarasi	Lipova			1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
9	Ioane Suciu	Socodoru		1		1		1	1	1	1	1	1	1	1		1	1	
10	Simeonu Popoviciu	Bichisiu	1		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		1	1	
11	Moise Magdu	Sioimosiu	1	1		1		1	1		1	1	1	1	1	1	1	1	
12	Constantinu Popoviciu	Comlosiu		1	1		1		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	

Terminurile pentru sedintiele consistoriului plenariu se vor defige din timpu in timpu pe cale presidiala.

Acésta seria a terminurilor de sedintie consistoriali spre scire si acomodare pe langa acea observare se comunica cu DD. asesori dela tóte trele senatele: cá fiescecare asesoru e indreptatitu a participa la tóte sedintiele consistoriali, ce cadu in resortulu seu.

Din sedinti'a consistoriului plenariu tienuta in Aradu, in 28. Decembre 1872.

Datu prin:

Iosifu Goldistu m. p.

secretariu consistorialu.